

První kapitola

Znala tahle rána. V kapli zvon, na nádvoří Pánbůch a v břiše díra hladová. Plašila to vše ranní cigaretou ve výklenku na chodbě, kde pokaždé stála s holkama, aby taky měly rituál.

Dívaly se dolů na jeptišky, jak směšně spěchaly, jako že nespěchají, a na tvářích měly jenom oči, tak jí to vždycky připadalo. A taky že z jeptišek stoupá pára. Kterou ona vdechuje i plaší první ranní startkou. Říkaly stařenou. Jenomže stařena ležela o kus dál, pravá devadesátiletá.

Dorota namočila koště do kýble. Pravidelnými čarami po podlaze jakoby ze zvyku odpočítávala, jak dlouho ještě. Ale jen do té doby, než si uvědomila, že kriminál tady jí skončil před pár dny. Teď ubíhá její čas na rozmyšlenou, který jí sestry nadělily na cestě do nebe.

Z kaple sem doléhala hudba. Dřív tam také chodívala, ne za Pánembohem, ale za zábavou. Trsala si tam v koutku u presbytere, protože to s ní šilo, i když pomalu a táhle, žádný bigboš, jen takové povlávání holubí tam provozovala. Nikdo ji nikdy neokřikl. Některé sestry se dokonce usmívaly. Měly ji rády, věděla to. Pochopily, že je nadpozemská. To jejich jediné, veliké, klidné oko to vidělo. Sestra Leticia ji dokonce chtěla vyučovat hudbu. Než prohlásila, že je v ní cosi zvířecího. Řekla to však s takovou pokorou a úctou, že ji pak musela odčinit devaterem otčenášů, Dorota se to dozvěděla od sestry Gerominy. Měla pravdu, Leticia, Dorotka opravdu byla zvíře. V tom spočíval její způsob poznávání světa, její písničky i skoky. Protože Do-

rota nechodila, skákala jako kočka. A čarami hadru po podlaze se zdvihala výš a výš. Směrem blahoslaveným...

„Dneska učesu babce pletené copánky,“ psala si po linu.

„Na konci světa stojí fialová žena.“

Také dneska blábolila, bába pomatená.

„Velebněžna,“ věděla už dopředu Dorota.

Stejně tak, jako že brzy přidá věštbu. Sibyla. Dorota jí tak začala říkat první.

Už jí jinak nikdo nepoví.

„Nemůže popadnout dech.“

Jasně že by bylo milosrdné Sibylu zardousit, táhlo jí na devadesát. K čemu vlastně tyhle báby na světě jsou, leda tak k nápravě vězňů. K tomu, aby do Doroty každodenním mytím jejich svraštělých těl stoupala svátost. Dole zvony a Bůch a tady úplně nahá staroba, dětsky a dávno už bez studu, vyměšovaly jako miminka, a když je Dorota krmila kaší, říkávala neoblomně: Za maminku, za tatínka... Sibyla ji pak pokaždé objímala a plakávala, ten dotek v Dorotě vzbuzoval i ošklivost, i něhu... jasně že by bylo nejlepší ji zardousit. Ale Dorotě svátost tekla břichem jako bahýnko, omamně a rovnou do srdce. Možná to byl fakticky dobřej kriminál, zajímal se o ně svět a ona, Dorota, je evidentně na expres cestě k Bohovi.

Pomalou Sibyle splétala culíčky z tenounkých bílých vlasů jako dva myší ocásky. Podala jí zrcátko.

„Dívej, Siby.“

A bába se šťastně rozesmála.

Aha, zuby. Už jí je umí dát do pusy. Někdy se jí o nich i zdá. Vídá ve snech Sibyliny zuby, jak cvakají a zpívají. Protože Dorotin dennodenní styk s nimi je natolik děsivý a současně intimní, že mívá pocit, že ještě žádnému člověku nebyla tak blízko.

„Pohádku, zazpívej pohádku,“ škemrá to dítě letitý.

A Dorota bere ze zdi kytaru a zpívá. Protože Dorota zpívat umí, ať už je jakákoli, přetéká písněmi. Nosí je v srdci jako ne-

mluvně mateřštinu, důvěřivě a samozřejmě, bez pochybností o jejich pravosti. O jejich pravdě. Cítila je v sobě odjakživa, mohla je nahmatat jako tep, jako nohu nebo ruku.

*Byla svatá Dorota,
měla věnec ze zlata,
a dvě bílé leluje
od Panenky Marie.
Zamiloval si ji král
a Dorotě listy psal.*

Sípala nad kytarou a Sibyla na ni koukala málem mrtvým pohledem. Dohlédla za hroby, za konce a za začátky, do rakví i pekel a také na nebesa a Dorota by chtěla ten pohled vlastnit, rozpoznat, rozluštit a sníst. Dost možná Sibyla viděla jen na začátek hrdla, ale i tak by Dorota chtěla na okamžik vidět jejíma očima, možná to byl ten důvod, proč přemýšlela o vstupu do řádu. To byl ten otisk a znamení, za kterým se plahočila, šlápotá, kterou vnímala i v kapli, jenomže ji pocítovala vzníceně až eroticky, vůbec ne jako jeptiška, měla přitom pocit až mužské erekce, toho hmatatelného pyšného kúlu, co chce dělat lásku.

Dorota vlastně vnímala jenom eroticky. Proto se jí také stávalo, že kradla, bylo to vzrušující, krvežíznivé překračování čáry. Bylo to potentní. Stejně jako když ji načapali, ta přísná a současně chlácholivá slova. . . toužívala přitisknout obličej na obličej té policajtky, co jí vyslychala. Pořád dokola by zažívala ten děs okamžiku, než se odhodlala krást, chtěla znovu slyšet slova, se kterými ji zavírali do policejního auta. . . všechno to probíhalo takovým fascinujícím samospádem, že to chtěla přitisknout na prsa.

Dřív, když byla mladší, musela pro ni na strážnici chodit máma a Dorota pak hltala pohledem její slzy, i když ji mrzelo, co jí způsobuje, přála si, aby i máma dokázala aspoň trošku pochopit tu pastvu, pastvu vzrušení. Jenomže máma seděla jak

raneček neštěstí a Dorotě jí bylo líto. Pokaždé si umiňovala, že ji nebude trápit, že jenom kvůli mámě toho nechá, protože ona byla taková usouzená dobrota.

Ale nešlo to. Dorota kradla. Možná to nějak souviselo s hudbou v ní, s druhem té hudby, která nebyla poslušná ani laskavá, ale bolela jak ten sup, co klove játra. Na druhou stranu Dorota vnímala určitou podobnost mezi svými písněmi a zpěvem tam dole v kapli. Ale jen ona věděla, že tohle není hlavní důvod, proč zůstává v klášteře, proč se jen přesunula z oddělení odsouzených blíž k milosrdným sestřím. Nevězel v tom Pán, ale praktické zjištění, že potřebuje pomoc. Vyslechla tu dost historek o tom, jak to chodí venku po návratu. A ona chtěla zpívat. Potřebovala k tomu klid. A krajíc chleba. Oboje jí sestry každý den dopřávaly.

„Dneska mi přijde synáček,“ zasténala Sibyla v pomlce.

To byl její nejmilejší. Stařena ho vyhlížela každý den oknem vedle postele a Dorota si zvykla na něj každý den zavést řeč. Párkrát ho dokonce viděla. Byl starý, byl to Metuzalém. Pokaždé se na ni usmál a dal jí jeden z banánů, které matce nosil.

„Synáček můj, co jezdí v televizi na dortu. Ten se mi poved!“

Dorotině mámě se Dorota nepovedla. Dorota se to snažila aspoň malinko napravit vzpomínáním na Sibylina syna. Každý den si představovala sympatáka, co vystupuje v televizi, svět mu leží u nohou a on jej překračuje a zůstává po něm oblak vůně pánské toaletní vody. Doufala, že třeba na ní tím povídáním o něm ulpí kousek kolínské a ona se stane lepším člověkem, písně si pustí žilou a učiní mámu šťastnou.

Máma, její máma, plná klidu a vznešenosti, máma, které se vždycky vzpírala a stavěla se proti ní na zadní a utíkala z domu a kradla a všemožně se vzrušovala. A vyřvávala po ulicích písně, kterým máma nerozuměla. Odmalinka na ni zděšeně koukala, kde se v tom dítěti vzalo tolik zvuků, proč vytukává slova lžící, proč opakuje pohádky na hřeben, modlí se vrískotem. Proč si vy-

nucuje pozornost. Máma nevěděla. Sama si nikdy nic nevypracovala. Celý život nic nechtěla. Aspoň ne tak usedavě, pálivě a žádoucně. Dorota to musela podědit po tátovi. Protože máma se spokojovala s jakýmsi ždibcem štěstí, které si vysloužila celoživotním nicnenamítáním. Nepotřebovala, aby ji někdo slyšel, vnímal. Byla prostě hodná a laskavá a každý ji měl rád. Jen Dorota ji vášnivě milovala. A to i potom, co si ji máma přestala vyzvedávat na policii. Nebyla ani u soudu, nenavštívila ji v kriminále.

„Oči má jak Barnabáš, lotr po pravici. Hned, jak jsem ho porodila, jsem to viděla.“

Dorota se smutně zadívala z okna, jestli už sem lotr po pravici neběží s taškou plnou banánů.

Ale slyšela jen, jak v kapli boromejky začaly zpívat.

Potichu, jak nejmíc dokázala, se k nim připojila.

Od té doby, co potkala Dorotu, zpívala sestra Leticia co nejméně hlasitě, protože se styděla za svůj poněkud pisklavý hlas. I to ji na té holce štvalo, že od prvního okamžiku nemohla kvůli ní v míru opakovat slova písně.

Pamatovala si, že když k nim Dorota přišla, hned se jí nezdála, dokonce se stavěla proti tomu, aby sem tuhle drzou dívku z ruzyňské věznice braly, připadala jí příliš sebevědomá, soběstačná, měly by přece pomáhat spíše plachým ženám, protože ženy by přece měly zůstat plaché i v téhle neklidné době. Ale líbilo se jí, jak se Dorota smála, jako smyslu zbavená a na celé kolo, a vzápětí zas upadla do toho svého polobdění polospání, spíš spaní to bylo, taková dřímota kočičí, jako by vším kolem absolutně opovrhovala.

V tomhle náměsíčním stavu Ruzyň přečká bez úhony, říkala si Leticia. Jenže záhy pochopila, že Dorota má nadání od Boha. Říkala si, že když Pán do téhle dívky vložil takový talent, nemohou ji přece ony, které mu zasvětily život, zvrhnout, musí jí pomoci. A tak Leticia nakonec souhlasila. Nikdo není skrz naskrz

špatný, mohou dívku mírnit, kultivovat, a naplňovat tak zámysly Boží. Leticia dokonce začala Dorotu vyučovat, ale brzy pochopila, že dívka by ji raději pokousala, než by se naučila notu. Nikdo není skrz naskrz špatný, až na tuhle holku. Leticia ji potrestala za hříšnou lenost, přestala jí dávat hodiny klavíru a nechala ji dělat nejhorší práce. Dala jí k Sibyle, nejstarší pacientce, která neudržela moč ani stolicí a domnívala se, že je věštkyně. Žádná odsouzená s ní nevydržela, Sibyla vyžadovala neustálou pozornost a svým pečovatelkám sprostě nadávala. K ní nasadila Leticia Dorotu, ne snad ze zatvřelosti srdce, ale z touhy po její spáse.

Jenomže Leticia si stále častěji uvědomovala, že tu dívku nenávidí. A že současně ji Dorota čímisi přitahuje. Musela jí být neustále nablízku, poslouchala její uječený zpěv a namlouvala si, že kontroluje, aby Dorota něco neukradla. Pravda však je, že když ji jednou viděla, jak kradе cigarety, rychle zavřela oči. Strávila pak celé odpoledne na modlitbách, aby jí Pán odpustil. Nejhorší na tom bylo, že Leticia měla pocit, jako by On Dorotino chování schvaloval, jako by také zavřel oči. Nevyzpytatelné jsou cesty Boží, opakovala si a nerozuměla si.

Možná to bylo trochu jinak. Dřív, když se Leticia ještě jmenovala Jana, často se bouřila proti nespravedlnostem světa, připadala si nenaplněná, nepochopená – proč není tak hezká jako ostatní děvčata, proč právě ona musí mít v sobě neladnost a neskladnost a krátké silné nohy, proč, proč, proč... Bylo jí dvacet dva let, když se rozhodla vzdálit se podobným úvahám a nastoupit cestu pokoje a lásky. Jenomže dodnes se občas opovázlivě ptá, co je to láska, nejsou to právě škuby, naježenosti a běsy? Leticia dobře ví, že ne. Dnes je plná jasu a pokory, její rysy se zjemnily, a dalo se říci, že Leticia je krásná. Ale ona už takhle nevažovala. Jen jedno jí možná zůstalo z dřívějšíka: uměla se vžít do pocitů téhle dívky, které je skoro tolik, kolik bylo jí, když zatonoula stát se Ježíšovou nevěstou, vstoupit do kláštera a spolu s ostatními sestrami se navždy oddat Pánu, té nevinnosti, bla-

ženosti a skromnosti. A proto jako jediná ze sester pochopila, že Dorota musí zpívat jinak, takové je její poslání, pokud má tahle holka zůstat v klášteře, musí být pokornější, a nikoliv pyšná. A jestli chce halekat ty písně, musí věřit v Boha.

„A proč?“ zeptala se jí jednou Dorota. „Ať věří on ve mě.“

A rozesmála se na celou kapli, kde spolu rozmlouvaly.

„Vidíš, ani se tomu nemůžeš zasmát se mnou. To není pravá víra, co máš,“ pokračovala vesele, a jak měla ve zvyku, začala se vlnit celým tělem v nikým jiným neslyšeném rytmu. Neměla to říkat.

Leticia na její slova od té doby stále myslí. Nic jí není platné, že si dokola opakuje biblický příměr, v němž se na vrcholu chrámu zjevil Hospodin ďáblovi a ďábel ho pokoušel a ptal se: „Jsi-li nesmrtelný, skoč dolů a dokaž to!“ Ale Pán odpověděl: „Víra je věc víry. Nepotřebuje důkazů.“

A neskočil. Čímž chtěl vzkázat ovečkám, ať se na nic neptají a věří bez řečí.

Možná měl Hospodin skočit. Ne kvůli důkazům, ale kvůli skoku. Možná neměl být tak ohebný, usměvavý, možná by neměl mít tu laskavou převahu.

Leticia mívala nepatřičný pocit, že čím hlouběji se noří do své víry, tím víc se ptá, mívala někdy doslova chuť se s Pánem hádat, vytýkala mu často stav mysli, ke kterému on věřící vede, stav blaženého nepřemýšlení. Jenomže pak se nutně musela zamyslet, proč ona sama věří, když nechce být poslušná. A postupem doby přicházela na to, že kvůli obrazům. Celou svou vírou věří v obrazy, které jsou vznícené a pokojné, jsou to příběhy, planoucí výjevy, hořící gesta, celá bible je jich plná, a stejně tak kostely a každodenní kázání, i to sebenednější, je plné obrazů. Písní, řekla by Dorota. Fantazie, řekla by Leticia. Bůh je fantazie, začínala si myslet potichouku.

Snažila se ty myšlenky zaplašit, ale bylo to marné, čím víc se modlila, tím víc k ní přicházely výjevy a Leticia začínala tušit,

že za to může Dorota. Věděla, že ji sem neměly brát, varovala je, ta holka byla ztělesněná živočišnost, zvíře se nikdy modlit nenaučí a Leticia se bála zvířat v sobě.

Spěchala ještě mokrou chodbou plnou šmouh rovnou z kázání za Dorotou. Ona musí odtud, věděla s náhlou jistotou, tady je nám všem jako v zahradě blaženosti, a ona to může zabít, nechce, co jí nabízejí, nezajímá jí to, křičí cosi o vězení a neví, že vězení může znamenat nejvyšší svobodu.

Leticia vstoupila do nemocničního pokoje, kde ležela ta žena, které všichni říkali Sibyla, protože také ona žila v obrazech, ale u ní to způsobilo šílenství.

„Tahle kapse tu stála odjakživa,“ povídala zrovna Sibyla.

Ruce zvedla vysoko nad hlavu. Byly kost a kůže.

„Tohle není klášter. Větrnej mlejn to je. Mele dech, co ne-dejchá. Musíš mu pomoci, Dorotko. Budeš slavná, svý srdce ti na to dám. Odejdeš odtud polomrtvá a vrátíš se jako dvojitý dech. Jdi už, utíkej!“

Sibyla křičela stále víc.

Dorota stála nad její postelí bílá jako smrt.

„Někdy mám vážně chuť tě uškrtnit, odpusť, Sibylu...,“ řekla a pověsila kytaru zpátky na zeď.

„Ty už nebudeš hrát?“

„Ne. Jsi moc pomatená.“

„Tak mě uškrť,“ pravila stařena.

„Umři si sama.“

Leticia věděla, že by měla zmizet, ale nedokázala se pohnout.

Dorota se nahnula k Sibyle. Přitiskla k ní tvář. Jako by jí líbala. Ústa na ústa. Stačila chvíle.

Leticia se pokřivovala. Až teď jí Dorota spatřila.

„Zmiz odtud,“ zašeptala Leticia a začala odříkávat modlitbu.

Dorota vstala a pomalu, líně se sunula ke dveřím.

Viděla za nimi svobodu. Nevypadala jako vězení.

Vypadala jako Skok Boha, který se právě rozveselil.